

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

RUSALIILE, POGORÂREA DUHULUI SFÂNT PESTE APOSTOLI ȘI PESTE CEI CARE CRED ÎN IISUS HRISTOS, PRECUM A ZIS SCRIPTURA

DUMINICA A 8-A DUPĂ PAȘTI
(†) Pogorârea Sfântului Duh
(Cincizecimea sau Rusaliile)

Chemarea ne cuprinde pe toți. Omenirea însetează mereu. Important este după cine însetează. Noi suntem făcuți de Dumnezeu și sufletul nostru trebuie să înseteze întotdeauna după El. Dar oamenii, așa cum spun profeții Vechiul Testament, își săpau puțuri sparte, care nu țineau apa sau puțuri crăpate: „Că două rele a făcut poporul Meu: pe Mine, izvorul apei celei vii, M-au părăsit, și și-au săpat fântâni sparte, care nu pot ține apă.” (Ieremia 2, 13)

Evreilor, cât au stat în pustie, li s-a potolit setea cu apă care a izvorât din piatră, iar piatra se ținea după ei. Piatra îl prefigura pe Hristos, după cum spune Sfântul Apostol Pavel în Întâia Epistolă către Corinteni: „Și toți, aceeași băutură duhovnicească au băut, pentru că beau din piatra duhovnicească ce îi urma. Iar piatra era Hristos.” (I Cor. 10, 4)

Mântuitorul le spune: „Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pântecul lui.” (Ioan 7, 38) Iar aceasta a spus-o despre duhul pe care aveau să-l primească cei ce cred în El. Atunci nu era dat Duhul pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit.

În dialogul cu femeia samarineancă, menționat în Evanghelia după Ioan, cap. 4, Domnul a spus: „Cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică.” (Ioan 4, 14) Deci creștinul care crede în Hristos devine purtător al harului lui Dumnezeu și transmite mai departe acest har.

În Evanghelia de la Ioan, capitolul

Erau în ultima zi a Sărbătorii Corturilor la evrei, sărbătoare care dura șapte zile. În ziua cea din urmă, ziua cea mare a sărbătorii, Iisus a stat între ei și a strigat, zicând: „Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea.” (Ioan 7, 37)

14, care se citește în Joia Patimilor, unde Hristos vorbește despre relația Tatălui cu Fiul și cu Duhul Sfânt, Domnul subliniază: „Credeti Mie că Eu sunt întru Tatăl și Tatăl întru Mine ... Adevărat, adevărat zic vouă: cel ce crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu și mai mari decât acestea va face ...”. (Ioan 14, 11-12)

Rămâi uimit auzind cuvântul lui Iisus când spune că sunt oameni care vor face lucruri mai mari decât El! Când urmărim istoria Bisericii în înțelesul ei duhovnicesc, ne dăm seama că înaintașii noștri au făcut lucruri mai mari, despre care nici nu îndrăznesc să vorbesc ...

Dar în esență, Cel care lucra prin ei era Hristos. Să ne gândim la o întâmplare cuprinsă în Faptele Apostolilor, capitolul 27, când Sfântul Pavel a fost legat în lanțuri și trimis la Roma să fie judecat. Apostolul Pavel i-a avertizat să nu plece, căci nu vor ajunge cu corabia în Malta. Dar patronul vasului, împreună cu sutașul și cu corăbierul au plecat din Creta, din portul Limanuri Bune, dar după ce au plecat, timp de 14 zile a fost o furtună

care i-a silit să arunce în mare toată încărcătura din corabie. Iar Sfântul Pavel, care era legat într-un loc întunecat, le-a amintit că-i avertizase să nu plece și astfel nu ar fi avut nicio pierdere. Hristos, printr-un înger al Său, i-a dăruit lui Pavel cele 276 de suflete de pe corabie și i-a descoperit că nu vor muri. Dar corabia nu a ajuns la Malta, căci s-a sfârșit de puterea valurilor. Toți au ajuns la mal fie înotând, fie pe scânduri sau altceva din corabie și n-a pierit nici unul. Iată cum lucrează Dumnezeu prin sfinții Săi!

Istoria omenirii este împărțită în două: prima parte - de la Creație și până la Pogorârea Duhului, căci Ioan ne spune că Duhul Sfânt a venit după ce Hristos prin Pătimiri, Înviere și Înălțare a fost proslăvit; iar de la Pogorârea Duhului Sfânt, Duhul Sfânt îl face prezent pe Hristos până la sfârșitul veacurilor.

Așadar, sărbătoarea Pogorârii Duhului Sfânt ne arată că Duhul lui Dumnezeu S-a coborât peste Apostoli și peste toți credincioșii care devin și ei izvoare ale Duhului Sfânt. Amin! ●

Pr. Dinu Pompiliu

SFÂNȚA CUVIOASĂ FILOFTEIA DE LA PASĂREA, MAMA SFÂNTULUI IERARH CALINIC DE LA CERNICA

Pe data de 5 iunie, Mănăstirea Pasărea îi invită pe toți credincioșii să participe la Proclamarea locală a canonizării celor două ocrotitoare și mijlocitoare ale sale, Sfintele Cuvioase Filoftea și Elisabeta de la Pasărea.

Sfânta Cuvioasă Filoftea s-a născut în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, în București, din părinți evlavioși, la Sfântul Botez primind numele Floarea. Tânără fiind, s-a căsătorit cu Antonie, din familia boierească Antonescu, un băiat la fel de credincios ca ea. Cei doi soți s-au stabilit în mahalaua Sfântul Visarion din București, unde și-au crescut în iubire pentru cele sfinte cei 4 copii dăruți de Dumnezeu.

Modelul de credință al cuvioasei a influențat, în mod deosebit, pe doi dintre ei; primul și cel mai mare a devenit preot de mir și, apoi, monah, iar al doilea, mezinul, Constantin pe numele său, se închinoviază la Mănăstirea Cernica, la tunderea în monahism el fiind numit Calinic. Nu va dura mult până acesta va ajunge stareț al Mănăstirii Cernica și Episcop de Râmnic. În data de 20 octombrie 1955, el va fi canonizat cu titlatura de Sfânt Ierarh.

Pentru că Floarea a rămas destul de repede văduvă, Sfântul Calinic a sfătuit-o să urmeze calea călugăriei la Mănăstirea Pasărea, situată nu foarte departe de București.

Aici, sora Floarea s-a făcut remarcată prin îndelunga răbdare și bucurie cu

care îndeplina ascultările, neîncetata rugăciune, nevoițele la care se supunea mai ales în timpul posturilor și iubirea mângâietoare arătată față de aproape. Făcându-se pildă de viețuire pentru celelalte maici, cuvioasa a primit binecuvântare de la fiul ei de a fi tunsă în schima cea mare, devenind schimonahia Filoftea.

Prezența ei la Schitul Pasărea a fost consemnată într-un document din august 1828. Întâmplarea face că schimonahia Iustina, stareța schitului, dorea să se retragă din funcție, fiind înaintată în vârstă. Soborul de maici o alege pe schimonahia Eupraxia să-i ia locul, fapt pentru care ele cer confirmarea mitropolitului Țării Românești printr-o scrisoare, semnată de 33 de maici. Ultima semnătură îi aparține schimonahiei Filoftea, lucru ce evidențiază importanța acordului ei.

Potrivit tradiției Mănăstirii Pasărea, Sfântul Calinic a construit pentru mama sa o catismă, având la bază modelul athonit, pentru ca aceasta să se poate retrage și să se roage în liniște. Din grijă pentru cuvioasa, el a cerut ca în fața catismei să fie ridicată o fântână.

Trăind în aspre nevoițe, Sfânta și-a dat sufletul în mâinile Domnului pe 8 noiembrie 1833, trupul ei neînsuflețit fiind înmormântat în cimitirul Schitului Pasărea. Ulterior, rămășițele pământești au fost deshumate și așezate în osuarul mănăstirii, însă astăzi nu se mai cunoaște cu exactitate locul lor. De asemenea, pentru a-și arăta recunoștința față de mijlocirea sa către Dumnezeu, obștea mănăstirii a ridicat în cimitir un cenotaf (monument funerar construit în amintirea unei persoane decedate ale cărei oseminte se găsesc în alt loc sau au dispărut) închinat sfintei. De-a lungul timpului, maicile au fost văzute adesea sărutându-i crucea și cerându-i binecuvântare.

Pe 8 noiembrie 2023, Răzvan Mihai Clipici, Consilier Patriarhal la Sectorul Cultură, Pictură și Restaurare al Administrației Patriarhale, a făcut public un portret care o înfățișă pe schimonahia Filoftea. Portretul reușește să aducă aproape privitorul de blândețea cuvioasei, pentru care a rămas, de altfel, în memoria maicilor din schit.

În cadrul ședinței sale din 1 iulie 2025, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a binecuvântat canonizarea cu titlatura de Sfânta Cuvioasă Filoftea de la Pasărea, mama Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica, fiind stabilită ca dată de prăznuire ziua de 12 aprilie. Decizia nu este deloc întâmplătoare pentru că fiul ei este cinstit pe 11 aprilie.

Sfânta Cuvioasă Filoftea de la Pasărea reprezintă un model de femeie creștină, care și-a dedicat în primul rând lui Hristos și, apoi, familiei. Ea postea, se ruga, participa cu toată inima la sfintele slujbe și, pe deasupra, își îndeplina datoriile casnice cu sârguință, asigurându-se că nu le lipsește nimic copiilor săi. Învățăturile oferite de cuvioasă au fost fundament în formarea unuia dintre cei mari sfinți ierarhi din spațiul românesc, Sfântul Calinic de la Cernica, care a devenit exemplu și pentru alți sfinți isihăști. Altfel spus, sfânta este modelul de femeie creștină pe care Sfântul Ierarh Ioan Gură de Aur l-a propovăduit: „Dați-mi o generație de mame bune creștine și voi schimba fața lumii”. Vorbele sale ilustrează importanța unor astfel de mame, creștine în adevăratul sens al cuvântului, pentru mântuirea unui popor.

Parcursând îndeaproape viața Sfintei Filoftea de la Pasărea nu este greșit să spunem că poporul român are pus, prin intermediul rugăciunilor ei puternice de mamă, un început bun în călătoria spre Dumnezeu.

Sfânta este, în egală măsură, ocrotitoare a femeilor care își cresc singure copiii. Prin pilda sa, ea demonstrează că orice impediment apărut în procesul de creștere a copiilor poate fi depășit cu ajutorul lui Dumnezeu, al Maicii Domnului și al Sfinților Părinți. Rămasă văduvă destul de devreme, ea nu a deznădăduit și, bucurându-se de purtarea neostenită de grijă și sfaturile fiului său, credința ei nu doar că a rămas neclintită, dar a și înflorit. ●

Ana-Maria Gherman

SFÂNTA CUVIOASĂ ELISABETA DE LA PASĂREA SAU DESPRE CONTEMPORANEITATEA SFINȚENIEI

Sfânta Cuvioasă Mavra de pe Ceahlău sau Sfânta Cuvioasă Teodora de la Sihla sunt pustnicele care i-au fost călăuze în viața pustnicească pe care monahia Teodora, mai târziu schimonahia Elisabeta, o va petrece în pustie în Munții Giumalăului sau în Munții Neamțului sub ascultare de Maica Domnului, a Sfântului Ioan Iacob de la Neamț și a duhovnicilor fără al căror sfat nu a făcut niciun pas.

Sfânta Elisabeta, născută în epoca comunistă la 16 iulie 1970, își va trăi asceza în anii noștri, mulți fiind contemporani cu o sfântă demnă de pateric. Pleacă la Domnul, bolnavă de cancer, la 5 iunie 2014. Acum două decenii a scris ultimele file ale viețuirii sale sfinte în această lume, învățându-ne că nu vremurile sau generațiile sunt potrivnice unei vieți sfinte, ci dragostea noastră puțină pentru Dumnezeu, care ne face pe cei mai mulți să fim doar „căldicei” în credință și nu plini de râvnă, de curaj, de iubire jertfelnică pentru a ne câștiga mântuirea.

Chemată din copilărie la viața îngerească

Pe numele său de mirean Rodica Lazăr, se naște în comuna Moldova Sulița, satul Benia, județul Suceava, într-o familie numeroasă, fiind unul dintre cei zece copii pe care mama sa, Maria Lazăr, i-a avut: doi băieți și opt fete. Una dintre fete moare la vârsta de 3 ani. Tatăl, Vasile Lazăr, trudește în mină pentru a asigura cele necesare vieții familiei sale. Mama, pe lângă grija casei și a copiilor, muncește și ea prin sat pentru a-și întreține copiii.

Rodica va fi de mică retrasă, iubitoare de singurătate și de Dumnezeu. Bate toaca pe garduri, își ia cu ea Ceaslovul pe când paște vitele familiei, se îmbracă modest și păstrează mereu o atitudine discretă, dorind să nu fie băgată în seamă. Pe la 15 ani, ducându-se cu animalele la păscut, aude un tunet și un glas care-i spune: „Trebuie să te duci la mănăstire.” Pe acel loc, mai târziu, sfânta va îndemna familia să ridice o troiță în semn de recunoștință față de Dumnezeu. Din acel moment începe, împreună cu două

verișoare ale sale, să meargă în pelerinaj pe la mănăstiri. Ajunge și la Pasărea și acolo hotărăște să rămână, luând sfat și de la Părintele Arsenie Papacioc pentru locul în care ar trebui să-și înceapă viața de mănăstire.

În moarte clinică, trece prin iad și Rai cu Maica Domnului și Sfântul Ioan Iacob

Va fi tunsă rasofoară cu numele Elisabeta, apoi călugărită cu numele de Teodora de către duhovnicul Mănăstirii Pasărea, arhimandritul Macarie Ioniță. Lucrează la atelierul de cizelură al Patriarhiei Române din mănăstire, apoi, în anul 1996, este transferată la Așezământul Românesc de la Ierusalim unde primește ascultarea de paracliseră și cântăreață la strană. Se îmbolnăvește de cancer, este internată și trăiește în spital o experiență duhovnicească deosebită, în urma morții clinice pe care o are. Ajunge în iad mai întâi. Acolo diavolii încep să o chinuie, iar ea se roagă stăruitor Maicii Domnului să o scape. Apare Maica Domnului și Sfântul Ioan Iacob de la Neamț, Maica Domnului certându-i pe diavoli: „De ce chinuiți un suflet care încă nu a fost judecat?”

Ajunge și în Rai, unde recunoaște și se închină mai multor sfinți cunoscuți. Se afla, împreună cu Sfântul Ioan Iacob într-un loc foarte luminos, cu îngeri de o parte și de alta, care se plecau în fața ei. La un moment dat aude un glas ca de tunet care spune: „Duceți-o de aici, că nu este încă pregătită. Mai trebuie să se pocăiască.” Dacă un suflet atât de curat, plecat la mănăstire din adolescență, trebuia să se pocăiască ca să se mântuiască, apoi noi, fără multă nevoie, smerenie și luare aminte cu greu vom ajunge să ne mântuim! Sfântul Ioan Iacob o sfătuiește atunci: „Dacă dorești să te desăvârșești să urmezi viața pustnicească.” Și-i promite că la întoarcerea sa la viață va primi

centura sa pentru a-i fi întărire în nevoie și alinare în dureri. Revine în trup și începe imediat să facă metanii. Maicile care o îngrijeau, mirate, o opresc, spunându-i că este grav bolnavă și trebuie să se protejeze. Iar Sfânta le spune că Sfântul Ioan Iacob a tămăduit-o. Într-adevăr, cancerul dispare cu desăvârșire, iar ea se întoarce în țară. Nu înainte ca o maică să-i dea centura Sfântului Iacob care a ocrotit-o în multe momente grele.

Pleacă în Munții Giumalăului

După sfătuirea cu Sfântul Cleopa de la Sihăstria și cu Părintele Arsenie Papacioc, care o îndrumă spre pustie, cere binecuvântarea PS Gherasim Putneanul, care îi dă în scris că are voie să locuiască oriunde în munții Bucovinei.

Pleacă în Giumalău, își construiește acolo un bordei și-și trăiește viața de pustnică. Timp de doi ani nu vede față de om. Are ispite mari, legate de animalele sălbatice, dar mai ales de lupta cu diavolii care vor s-o scoată din sihăstrie. Lupta cu diavolii este corp la corp. Odată, sora sa, maica Nectaria de la Pasărea, venind în vizită la ea o vede lovită și o întreabă: „Ce este maică, ce-ai pățit?”, iar sfânta răspunde: „Ei, urății ăștia vor să plec de aici.” Cel mai mult a protejat-o Sfântul Ioan Iacob cu centura sa. Diavolii nu se atingeau de ea când purta centura, auzindu-i pe diavoli spunând cu năduf: „Iar nenorocita asta s-a încins cu farmece!”

Harismele Sfintei Cuvioase Elisabeta de la Pasărea

Maica Nectaria povestește că atacul acesta al diavolilor era mai cumplit atunci când sfânta era în rugăciune contemplativă. Deci nu numai că avea rugăciunea lucrătoare a inimii, dar ajunsese la rugăciunea contemplativă.

După doi ani, în care nu a avut căldură în bordei, se va întâlni cu pustnicii care trăiau în apropiere, dar care nu i se

arătaseră până atunci. Pentru spovedit și împărtășit va coborî la mănăstirile de jos. Apoi, împreună cu ceilalți viețuitori din pustie, bineînțeles cu ajutorul material și financiar al oamenilor din lume, vor ridica o bisericuță unde ieroschimonahii vor săvârși Sfânta Liturghie.

Sfânta avea harisma nevinovăției, asemenea Sfintei Mavra de pe Ceahlău și a Sfintei Antonina de la Tismana. Toate trei au fost apropiate de animalele sălbatice, pe care le hrăneau. Dar Sfânta Elisabeta era vizitată mai ales de cerbi, pe care îi hrănea cu pâine. Avea locuri amenajate pentru păsări, pentru apă și mâncare. Mai mult de atât, în bordeiul sfintei exista un săculeț cu posmagi – hrana sfintei fiind puțină și săracă, mâncând doar o dată în zi – din care posmagi se mai înfruptau și șoriceii.

Odată, un cunoscut a urcat la bordeiul Maicii și i-a adus cele necesare. Fiind frig, înghețase, iar Maica i-a dat fesul ei pentru a se încălzi. Din acel moment rugăciunea lui Iisus a început să se spună neconținut în el.

Nenumărate minuni se întâmplau în apropiere de sfânta. Doctorița care a vizitat-o spre sfârșitul vieții, când era bolnavă, povestea că se întâmplau multe lucruri în bordeiul ei, lucruri care pe moment păreau normale, dar mai apoi doctorița realiza că sunt de fapt niște minuni.

Deși nu avea telefon, vedea și știa ce se întâmplă în lume și intervenea atunci când era de folos, apelând la telefonul pădurarului. La un moment dat, maica Nectaria de la Pasărea, sora ei, avea mari probleme la rinichi și era necesară o operație care urma să o facă dependentă

de stome. Necăjită tare, dar nemărturisind nimănui temerile sale, primește un telefon de la pădurar care i-o dă pe Maica să vorbească cu ea: „Stai liniștită și nu te opera. O să te faci bine.” Maica Nectaria era foarte nedumerită de cum a aflat sfânta de necazul ei. Mai ales că într-adevăr nu a mai fost nevoie de operație.

O altă maică, căreia îi revenise cancerul, era doborâtă de vestea pe care tocmai o primise privind starea sănătății sale și stătea pe o bancă în fața spitalului ca să-și revină. În acel moment, sună telefonul. Sfânta Elisabeta îi spune să nu se îngrijoreze căci se va face bine.

La 11 septembrie 2001, când cele două turnuri gemene se prăbușesc ca niște castele din cărți de joc, maica Nectaria se afla în chilia sfintei. Candela care ardea pocnește dintr-o dată. Sfânta îi spune surorii sale: „Hai să ne rugăm, că acum au plecat la Domnul multe suflete.”

Rugăciunile sfintei au ajutat pe mulți care erau bolnavi, în depresie, în necazuri sau care nu aveau copii. Centura Sfântului Ioan Iacob a ajutat femeile care nu puteau avea copii să rămână însărcinate și să nască.

Tot maica Nectaria povestește că de multe ori în rugăciune sfânta era în răpire. Când își revenea, maica Nectaria o întreba ce s-a întâmplat. Iar sfânta îi spunea, ascunzându-se: „Ei, de-ale mele, nu băga în seamă.”

Chemarea în veșnicie

Pentru că în ultima parte a vieții îi revenise boala, maici de la Pasărea sau Teodoreni, Suceava, au fost în apropierea

sfintei. Locuiau cam la un kilometru de ea și o ajutau. Sfânta le sfătuia cum să se roage, ce pravilă să facă, cât și când să mănânce și multe altele. S-au folosit mult de sfaturile acestea dar și urmărind viața de pustnică a Sfintei Elisabeta.

Era căutată nu numai de maici, dar și ieromonahi îi cereau sfatul și ajutorul.

Cu o lună înainte de plecare sa în veșnicie, simțindu-se foarte slăbită, va reveni la Mănăstirea Pasărea și este dusă la spital, la Centru Sf. Irina. Într-o zi, cei din spital o găsesc pe sfânta ridicată din pat și mergând spre un salon în care, prin „vestire” tainică, aflase că murise un pacient, înainte chiar de a ști personalul medical, pentru că voia să-l tămăzieze.

La 5 iunie 2014 se deschid cerurile și pentru ea. Pleacă la Domnul o sfântă care s-a nevoit mult, a trăit în desăvârșită smerenie, i-a iubit pe oameni și veșnic le-a dat sfaturi pentru mântuirea lor. Și după trecerea sa la Domnul a făcut multe minuni. Dar mai presus de toate, cu multă dragoste i-a îndemnat pe toți să trăiască creștinește.

Multe mărturii sunt despre Sfânta Cuvioasă Elisabeta de la Pasărea, o pustnică mare a zilelor noastre, o rugătoare pentru țară. În această săptămână, pe 5 iunie, la Mănăstirea Pasărea are loc proclamarea locală a canonizării celor două sfinte de la Pasărea: Sfânta Elisabeta și Sfânta Filoftea. Să nu lipsim nici noi de la acest eveniment unic, să le cinștim pe cele două cu prezența noastră și să ni le luăm ajutoare și modele de viețuire. (M.B.) ●

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 31 MAI - 7 Iunie 2026

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 31.05	08 ⁰⁰ -12 ³⁰	Duminica a 8-a după Paști – (†) Pogorârea Sfântului Duh (Cincizecimea sau Rusaliile) - Utrenia, Sfânta Liturghie; Vecernia plecării genunchilor
Luni 01.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Sfânta Treime - Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 03.06	07 ³⁰ -09 ³⁰ 16 ³⁰ -18 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 05.06	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ³⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Litie, Acatist, Molitfele Sf. Vasile cel Mare, ale Sf. Ioan Gură de Aur și ale Sf. Ciprian
Sâmbătă 06.06	07 ⁰⁰ -09 ³⁰	Sf. Liturghie; Parastas pentru cei adormiți
Duminică 07.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica întâi după Rusalii (a Tuturor Sfinților) - Utrenia, Sf. Liturghie